

Q.No. 2. A) Workout Trend percentage for the following Balance sheet.

(08)

Particulars		2013 ₹	2014 ₹	2015 ₹
I	SOURCES OF FUNDS			
1	Owners Fund			
	Capital Account	3,00,000	3,40,000	4,00,000
	Reserve Fund	1,00,000	1,00,000	1,00,000
	(1)	4,00,000	4,40,000	5,00,000
2	Loan Fund			
	Secured Loans	50,000	60,000	60,000
	Unsecured Loans	1,40,000	1,80,000	1,60,000
	(2)	1,90,000	2,40,000	2,20,000
	Funds Available (1 + 2)	5,90,000	6,80,000	7,20,000
II	APPLICATION OF FUNDS			
1	Fixed Assets	2,80,000	3,60,000	4,00,000
2	Working Capital			
A	Current Assets			
	Accounts receivables	1,40,000	1,60,000	2,00,000
	Loans and Advances	60,000	80,000	1,00,000
	Cash And Bank	20,000	20,000	20,000
	Stock	1,35,000	1,50,000	1,60,000
	(A)	3,55,000	4,10,000	4,80,000
B	Current Liabilities			
	Accounts payables(B)	45,000	90,000	1,60,000
	(A + B)	3,10,000	3,20,000	3,20,000
	Funds Employed (1 + 2)	5,90,000	6,80,000	7,20,000

Q.No. 2. B) Prepare Comparative Income Statements:

(07)

Particulars	2014	2015
Net Sales	1,90,000	2,00,000
Less: Cost of Goods Sold		
(a) Opening Stock	44,000	40,000
(b) Purchases	84,000	72,000
(c) Wages	40,000	36,000
(d) Factory Expenses	32,000	28,000
	2,00,000	1,76,000
(e) Less: Closing Stock	46,000	44,000
	1,54,000	1,32,000
Gross Profit (1 – 2)	36,000	68,000
Less : Operating Expenses		
(a) Establishment Expenses	8,000	6,000
(b) Management Expenses	2,000	2,000
(c) Selling Expenses	6,000	10,000
	16,000	18,000
Operating Profit Before Interest	20,000	50,000
Less : Interest	6,000	8,000
Net Profit After Interest	14,000	42,000
Net Non-Operating Income		
(a) Non-operating Income		
Interest Received	20,000	---
Less : (b) Non-operating Expenses		
Loss on Sales of Assets	2,000	2,000
	18,000	2,000
Net Profit Before Tax	32,000	40,000
Less : Income Tax	22,000	24,000
Net Profit After Tax trf. To Reserve	10,000	16,000

[TURN OVER

- Q.No. 3.** From the following Profit and Loss Accounts and Balance Sheets of Glimmer Ltd. calculate following ratios: (1) Current Ratio (2) Proprietary Ratio (3) Liquid Ratio
 (4) Cost of Sales Ratio (5) Administrative exp. to sales ratio
 (6) Selling expenses to sales ratio

(15)

Balance Sheet

Liabilities	2015 ₹	Assets	2015 ₹
Capital of ₹ 10 each	70,000	Fixed Assets	90,000
Reserves	80,000	Current Assets	1,10,000
Secured Loans	22,000	Loans and Advances	52,000
Current Liabilities	26,000		
Provisions	54,000		
	2,52,000		2,52,000

Profit and Loss Account for the Year Ended...

Particulars	2015 ₹	Particulars	2015 ₹
To Opening Stock	44,000	By Sales	2,10,000
To Purchases	84,000	By Closing Stock	46,000
To Wages	40,000		
To Factory Expenses	32,000		
To Administrative Expenses	8,000		
To Selling Expenses	6,000		
To Managerial Remuneration	2,000		
To Tfd. To Reserve	2,000		
To Income Tax	22,000		
To Proposed Dividend	6,000		
To Balance C/fd.	10,000		
	2,56,000		2,56,000

OR

[TURN OVER

Q.No. 3. You are required to prepare a statement showing the working capital required to finance the level of activity of 6,000 Units per year from the following information : (15)

1. Raw materials are in stock on an average for 2 months.
2. Materials are in process on an average for half a month.
3. Finished goods are in stock on an average for one month.
4. Credit allowed by the suppliers is $1\frac{1}{2}$ months of purchase of raw materials and credit allowed to the customers is $2\frac{1}{2}$ months.
5. Lag in payment of wages and overheads is one month.
6. Maintain 10% as margin of safety.
7. Activities are spread evenly throughout the year.

Cost per Unit:

Raw material	₹ 10
Wages	₹ 5
Total cost	₹ 30

Profit is 20% on selling price.

Q.No. 4. How would you vouch the following. (15)
a) Advertising b) Wages c) Rental Income.

OR

Q.No. 4. a) Explain different types of errors (8)
b) Distinguish between Auditing and Investigation (7)

Q.No. 5. a) What are the factors to be considered which framing an audit programme ? (7)
b) Explain note book and What are its contents? (8)

OR

Q.No. 5. How would you verify the following. (15)
a) Stock b) Investment c) Secured Loan.

Q.No. 6. A) Discuss factors affecting working capital. (10)
B) Explain the following concept (10)
i) Going concept ii) Materiality concept

OR

[TURN OVER

- Q.No. 6.** **A) Short notes (any two)** **(10)**
1. Common – size statement
 2. Current ratio
 3. Permanent working capital
- B) Short notes (any two)** **(10)**
1. Audit sample
 2. True & fair view
 3. Error of Principle
-

[TURN OVER

(मराठी रूपांतर)

(3 तास)

(एकूण गुण : १००)

- सूचना : (१) कृती नोंदीचा तुमच्या उत्तरात समावेश करा.
(२) योग्य सादरीकरण व नीटनेटकेपणा आवश्यक आहे.
(३) साधे गणकयंत्र वापरावे.

१. (अ) योग्य पर्याय निवडून गाळलेल्या जागा भरून संपूर्ण वाक्य पुन्हा लिहा. (कोणतेही दहा) १०
- (१) सामान्य व्यापारात रोखीत बदलणाऱ्या संपत्तीस काय म्हणतात ?
(अ) भौतिक संपत्ती/मालमत्ता (ब) चल/चालू संपत्ती
(क) स्थिर मालमत्ता (ड) घसारायुक्त मालमत्ता
- (२) अशी संपत्ती/मालमत्ता ज्याला भौतिक अस्तित्व नसते.
(अ) स्थिर संपत्ती (ब) चहास पावणारी संपत्ती
(क) अमूर्त संपत्ती (ड) चालू संपत्ती
- (३) ही तरल देयता नाही
(अ) न नेलेला लाभांश (ब) स्वीकृत ठेवी
(क) बँक अधि कर्ष (ड) अग्रीम प्राप्त
- (४) निव्वळ नफा अनुपात हा..... आहे.
(अ) ताळेबंद अनुपात (ब) नफा-तोटा खाते अनुपात
(क) मिश्र अनुपात (ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- (५) प्रमाणभूत/प्रमाणबद्ध चालू अनुपात
(अ) २:१ (ब) १:१
(क) ६५% (ड) १.३३
- (६) भागधारकांचा निधी व बाहेरच्यांचा निधी मधील संबंध कोणता अनुपात दाखवतो ?
(अ) स्वामीत्व अनुपात (ब) कार्यवाहीन अनुपात
(क) कर्ज भांडवल अनुपात (ड) वरीलपैकी नाही

[TURN OVER

- (७) न्यूनतम व्यवसाय स्तरावर लागणारे कमीत कमी खेळते भांडवल
(अ) नकारात्मक खेळते भांडवल (ब) सकारात्मक खेळते भांडवल
(क) कायम खेळते भांडवल (ड) मोसमी खेळते भांडवल
- (८) स्थिर संपत्ती व गुंतवणूकीची खरेदी व विक्री
(अ) गुंतवणूक क्रिया (ब) कार्यवाहिन क्रिया
(क) वित्तीय क्रिया (ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही
- (९) रोख प्रवाह पत्रकामध्ये लाभांशाचे वाटप कसे दाखवले जाईल ?
(अ) कार्यवाहिन रोख प्रवाह (ब) गुंतवणूक रोख प्रवाह
(क) वित्तीय रोख प्रवाह (ड) रोख व रोख समतुल्य
- (१०) सामान्य भाग भांडवलामध्ये परावर्तित करून कर्ज रोख्यांची परतफेड
(अ) रोख जावक (ब) रोख आवक
(क) कोणतेही नाही (ड) दोन्ही
- (११) एकूण चालू मालमत्ता (ढोबळ) चालू देय वजा न करता राहते.
(अ) ढोबळ खेळते भांडवल (ब) निव्वळ खेळते भांडवल
(क) कायम खेळते भांडवल (ड) तात्पुरते खेळते भांडवल
- (१२)मुळे गुंतवणुकीवरील अधिक परतावा मिळतो.
(अ) पुरेसे खेळते भांडवल (ब) अधिक खेळते भांडवल
(क) तुटीचे खेळते भांडवल (ड) वरीलपैकी कोणतेही नाही

(ब) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा (कोणतेही दहा)

१०

- (१) अफरातफरींचा शोध घेणे व आळा घालणे हे हिशेबतपासणीसाचे कर्तव्य आहे.
(२) हिशेबातील खोटेपणा (Window dressing) हे कंपनी कायद्या अंतर्भूत आहे.
(३) हिशेब तपासणीचा कार्यक्रम बनवण्याआधी नवीन ग्राहकाच्या व्यापाराची माहिती घेणे हिशेब तपासणीसास आवश्यक आहे.
(४) हिशेब तपासणी नमुन्यात काहीही धोके नाहीत.
(५) अंतर्गत नियंत्रण प्रणाली बनवणे ही व्यवस्थापनाची जबाबादारी आहे.
(६) प्रमाणन व्यवहाराची सत्यता व अधिकृतता निश्चित करतो.
(७) खरेदी बीजक (Invoice) ही खरेदीची पावती आहे.

[TURN OVER

- (८) स्थिर मालमत्ता बाजारभावाप्रमाणे प्रकट केली जाते.
 (९) हिशेबतपासणीसाने मालमत्तेची मालकी व मालकी हक्काची खात्री केली पाहिजे.
 (१०) हिशेबतपासणीसाने स्वमित्व अधिकार कार्यरत असल्याची खात्री केली पाहिजे.
 (११) तेरीज पत्रक जुळण्याने पुस्तके बिनचूक असल्याचे दर्शविते.
 (१२) भरपाईच्या चुकांमुळे तेरीजपत्रक जुळत नाही.

२. खाली मॉर्गन कंपनीचा तुलनात्मक ताळेबंद दिला आहे.

१५

देयता	२०१४	२०१५	संपत्ती	२०१४	२०१५
भाग भांडवल	७०,०००	७४०००	नावलौकिक	१०,०००	५,०००
कर्जरोखे	१२,०००	६०००	जमीन	२०,०००	३०,०००
देणी/धनको	१०३६०	११८४०	मालसाठा	४९,२००	४२७००
संशयित ऋणकोची तरतूद	७००	८००	ऋणको (निव्वळ)	१४,९००	१७,०००
नफा तोटा खाते	१०,०४०	१०५६०	निव्वळ रोख	९,०००	७,८००
	१,०३,१००	१,०३,२००		१,०३,१००	१,०३,२००

- (१) लाभांश वाटप रु. ३,५००
 (२) जमीन रु. १०,००० ला खरेदी केली. नावलौकिक खर्च रु. ५००० काढून टाकला.
 (३) कर्ज रोखे परतफेड रु. ६,०००/-
 रोख प्रवाह पत्रक (अप्रत्यक्ष-पद्धतीने) तयार करा.

किंवा

[TURN OVER

२. (अ) खालील ताळेबंदाकरिता कलदर्शक पत्रक तयार करा.

तपशील	२०१३ ₹	२०१४ ₹	२०१५ ₹
मालकांचा निधी			
(१) निधीचा स्रोत			
भांडवल खाते	३,००,०००	३,४०,०००	४,००,०००
सामान्य निधी	१,००,०००	१,००,०००	१,००,०००
(१)	४,००,०००	४,४०,०००	५,००,०००
(२) कर्ज निधी			
तारण कर्ज	५०,०००	६०,०००	६०,०००
बिन तारण कर्ज	१,४०,०००	१,८०,०००	१,६०,०००
(२)	१,९०,०००	२,४०,०००	२,२०,०००
एकूण निधी (१+२)	५,९०,०००	६,८०,०००	७,२०,०००
II] निधीचा उपयोग			
(१) स्थिर संपत्ती	२,८०,०००	३,६०,०००	४,००,०००
(२) खेळते भांडवल			
(अ) चालू मालमत्ता			
ऋणको	१,४०,०००	१,६०,०००	२,००,०००
कर्ज/अग्रीम	६०,०००	८०,०००	१,००,०००
रोख व बँक	२०,०००	२०,०००	२०,०००
मालसाठा	१,३५,०००	१,५०,०००	१,६०,०००
(अ)	३,५५,०००	४,१०,०००	४,८०,०००
(ब) चालू देणी			
धनको (ब)	४५,०००	९०,०००	१,६०,०००
(अ+ब)	३,९०,०००	३,२०,०००	३,२०,०००
एकूण निधी (१+२)	५,९०,०००	६,८०,०००	७,२०,०००

२. (ब) तुलनात्मक उत्पन्नाचे प्रारूप तयार करा.

७

तपशील	२०१४	२०१५
निव्वळ विक्री	१,९०,०००	२,००,०००
वजा विकलेल्या मालाचा खर्च.		
(अ) आरंभीचा मालसाठा	४४,०००	४०,०००
(ब) खरेदी	८४,०००	७२,०००
(क) मंजुरी	४०,०००	३६,०००
(ड) कारखाना खर्च	३२,०००	२८,०००
	२,००,०००	१,७६,०००
(इ) वजा : अखेरचा मालसाठा	४६,०००	४४,०००
	१,५४,०००	१,३२,०००
ढोबळ नफा	३६,०००	६८,०००
वजा कार्यवाहिन खर्च		
(अ) कार्यालय खर्च	८,०००	६,०००
(ब) व्यवस्थापन खर्च	२,०००	२,०००
(क) विक्री खर्च	६,०००	१०,०००
	१६,०००	१८,०००
कार्यवाहिन नफा (व्याजाआधी)	२०,०००	५०,०००
वजा : व्याज	६,०००	८०००
निव्वळ नफा (व्याजानंतर)	१४,०००	४२,०००
निव्वळ अकार्यवाहिन उत्पन्न		
(अ) अकार्यवाहिन उत्पन्न		
व्याज प्राप्त	२०,०००	-
वजा : (ब) अकार्यवाहिन खर्च		
मालमत्ता विक्रीवरील तोटा	२,०००	२,०००
	१८,०००	(२,०००)
करपूर्व निव्वळ नफा	३२,०००	४०,०००
वजा :- आयकर	२२,०००	२४,०००
कर पश्चात निव्वळ		
नफा निधीमध्ये पाठवलेला	१०,०००	१६,०००

[TURN OVER

३. खालील दिलेल्या ग्लिमर लिमिटेडच्या नफा तोटा खाते व ताळेबंदावरून खालील अनुपात काढा. १५

- (१) चालू अनुपात
- (२) स्वामित्व अनुपात
- (३) तरल अनुपात
- (४) विक्रीचा खर्च अनुपात
- (५) प्रशासकीय खर्च/विक्री अनुपात
- (६) विक्री खर्च / विक्री अनुपात

ताळेबंद (२०१५)

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
प्रत्येकी रु. १० चे भाग भांडवल निधी	७०,००० ८०,०००	स्थिर मालमत्ता चालू मालमत्ता	९०,००० १,१०,०००
तारण कर्ज चालू देणी तरतूद	२२,००० २६,००० ५४,०००	कर्ज व अग्रिम	५२,०००
	२,५२,०००		२,५२,०००

नफा -तोटा खाते (२०१५)

तपशील	रु.	तपशील	रु.
आरंभीचा मालसाठा खरेदी मजुरी कारखाना खर्च प्रशासकीय खर्च विक्री खर्च व्यवस्थापकांचे वेतन निधीत पाठवले आयकर प्रस्तावित लाभांश निव्वळ नफा	४४,००० ८४,००० ४०,००० ३२,००० ८,००० ६,००० २,००० २,००० २२,००० ६,००० १०,०००	विक्री अखेरचा मालसाठा	२,१०,००० ४६,०००
	२,५६,०००		२,५६,०००

[TURN OVER

14

किंवा

३. ६००० नग प्रतिवर्षाला लागणाऱ्या खेळतं भांडवल पत्रक बनवा.

- (१) कच्चा माल सरासरी २ महिन्यांचा असेल.
- (२) माल प्रक्रियेचा कालावधी सरासरी अर्धा महिना.
- (३) तयार मालसाठा सरासरी एक महिना.
- (४) पुरवठादार दिड महिन्यांची उधारीची सवलत देतात व ग्राहकांना अडीच महिन्यांची उधारीची सवलत दिली जाते.
- (५) मजूरी व उपरी परिव्यय एक महिन्याच्या अंतराने दिली जाते.
- (६) १०% सुरक्षा तरतूद ठेवावी.
- (७) उत्पादन व विक्री वर्षभर समप्रमाणात असेल

परिव्यय पत्रक	प्रति नग
तपशील	(रु)
कच्चा माल	१०
मजूरी	०५
एकूण खर्च	३०
नफा विक्री मुल्यावर २०%	

४. (अ) खालील खात्याचे प्रमाणन कसे कराल ?

१५

- (अ) जाहिरात
- (ब) मजूरी
- (क) भाडे उत्पन्न

किंवा

४. (अ) विविध प्रकारच्या चुका स्पष्ट करा.

८

(ब) लेखा परिक्षण व अनुसंधान यातील फरक स्पष्ट करा.

७

५. (अ) हिशेब तपासणी कार्यक्रम बनवताना कुठल्या गोष्टींचा विचार केला जातो ?

७

(ब) हिशेब तपासणी नोंदवही म्हणजे काय ते स्पष्ट करा व त्यात काय नोंदी असतात ते लिहा.

८

किंवा

५. खालील गोष्टींचे सत्यापन कसे कराल ?

१५

- (अ) मालसाठा
- (ब) गुंतवणूक
- (क) तारण कर्ज

[TURN OVER

६. (अ) खेळते भांडवल कुठल्या गोष्टीवर अवलंबून असते ते स्पष्ट करा. १०
(ब) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. १०
(अ) सातत्य
(ब) तारतम्यता
६. (अ) संक्षिप्त टिपा लिहा. (फक्त दोन) १०
(१) सामान्य आकार पत्रक
(२) चालू अनुपात
(३) कायम खेळते भांडवल
- (ब) संक्षिप्त टिपा लिहा. (फक्त दोन) १०
(१) हिशेब तपासणीचा नमुना
(२) योग्य व खरे मत
(३) तात्विक चुका
-